

Gedragsverandering in de puberteit

Achter het *behang*?

Marly van Leeuwen vroeg advies aan hondengedragsdeskundige Annemarie Albersen vanwege ongewenst gedrag van haar hond Tommy. Tommy is een grote reu van inmiddels drie jaar, een Landseer, een zogenaamd 'reuzenras'. Een begeleidingstraject volgde en ondanks dat er nog situaties zijn waarin Marly wat onzeker is, laat zij nu weer met plezier haar hond uit.

Beschreven therapie is uitgevoerd door een gecertificeerde kynologisch gedragstherapeut (KGT), lid van de NVGH (Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden). De KGT heeft hiervoor een meerjarige opleiding gevolgd en moet - om lid te zijn van deze beroepsvereniging - jaarlijks bijscholingen volgen. Therapieën en trainingen zijn altijd gebaseerd op een uitgebreide anamnese aan de hand van een vragenlijst en gesprek(-ken) met de eigenaar. Geen situatie is hetzelfde en geen hond is hetzelfde. De hier beschreven therapie kan dus niet zomaar op andere situaties toegepast worden.

Landseer Tommy.

Marly heeft al dertig jaar honden, altijd reuzenrassen, en ze vertelt vol trots over hen: "Onze eerste hond was Yet, een Newfoundlander die we in eerste instantie opvingen, maar uiteindelijk is hij nooit meer weggegaan. Daarna volgden Grizzly, Diesel en Kaatje, ook allemaal 'herplaatste' Newfoundlanders. Onze eerste Landseer was Sam die net als de andere honden al wat ouder was toen we hem kregen. Ik ben weg van beide rassen, prachtige honden met een fijn karakter, die prima passen in een gezin met kinderen. We hadden er overigens altijd twee, een wat ouder en de ander wat jonger, bijna altijd ook reuen."

Tommy is de eerste hond die als puppy het gezin binnenkwam en hij is 'enigst hond'. Marly bereidde zich goed voor op de komst van Tommy: "Naast het lezen van allerlei opvoedingsboeken, schreef ik me meteen in voor een puppycursus. Ik raad iedereen aan zo'n cursus te doen, je leert er veel van, het is leuk om te doen en je bouwt een goede band op met je hond."

Probleemgedrag

De eerste twee jaar met Tommy ging alles volgens het boekje. Marly was dan ook zeer verrast toen Tommy tijdens het uitlaten onverwachts werd aangevallen door een andere hond. "Tommy was altijd enthousiast en ging op iedere hond af. Ook dit keer, maar kennelijk was die andere hond daar niet van gediend. Gelukkig vocht Tommy niet terug en kwam hij meteen naar me toe. Een tijdje daarna deed hij iets wat ik helemaal niet verwacht had. Ik stond te praten met een andere hondenbezitter en onverwachts viel Tommy een van zijn honden aan. Wat voelde ik me machteloos en

ANDER SPEL IN PUBERTEIT

Honden kunnen in de puberteit ineens heel anders spelen met andere honden. Dit spel gaat vaak gepaard met veel opwinding en ook rijgedrag. Begeleiders zeggen dan vaak dat hun hond 'oversekt' of 'dominant' is, maar dikwijls is het een vorm van stress. Overigens kunnen er ook andere redenen zijn waarom je hond een andere hond bestijgt, waaronder een seksuele motivatie. Maar bestijgt je puberende hond een andere hond, haal hem dan weg en lijn hem aan. Zo wordt je hond weer snel rustig én voorkom je nare ervaringen en conflicten.

schuldig. Na een soortgelijk voorval koos ik in het vervolg daarom snel een ander pad als ik andere honden zag aankomen." Marly besloot hulp te zoeken, de trainster van de puppycursus bracht haar in contact met Annemarie Albersen. Tijdens hun eerste ontmoeting werd Marly veel duidelijk. "Allereerst kreeg ik de nodige informatie over de puberteit

Bij jonge reuen is de bloedspiegel van het hormoon testosteron ongeveer zeven keer hoger dan bij volwassen reuen. Dit heeft tot gevolg dat ze in hun gedrag een beetje macho kunnen overkomen terwijl ze dat dus niet zijn.

van een hond. Annemarie vertelde me bijvoorbeeld dat Tommy nog niet was uitgerijpt en pas vanaf de leeftijd van drie jaar echt volwassen zou zijn. Reuzenrassen komen pas rond het tweede jaar of zelfs nog later in een puberfase waarin ze ineens heel anders zijn."

Onzekere testosteronbom

Marly leerde dat de puberende Tommy een 'onzekere testosteronbom' was. "Tijdens de puberteit kunnen ontmoetingen met andere honden ineens anders verlopen dan voorheen. Onder invloed van hormonen is de hond onzekerder geworden in de benadering van andere honden. Omdat de puber door de veranderende hormonen anders gaat ruiken, reageren andere honden vaak ook anders op hen. Bij jonge reuen, en dus ook bij Tommy, is de bloedspiegel van het hormoon testosteron ongeveer zeven keer hoger dan bij volwassen reuen. Dit heeft tot gevolg dat ze in hun gedrag een beetje macho kunnen overkomen, terwijl ze dat dus eigenlijk niet zijn. Dit zou de verklaring kunnen zijn voor de aanval door de andere hond; een negatieve ervaring die Tommy ertoe bracht bij volgende ontmoetingen zelf agressief gedrag te vertonen en zelf de aanval te kiezen. Ik moest dit zo snel mogelijk stoppen, want hoe vaker hij het zou doen, hoe beter Tommy zou worden in het afschrikken van andere honden."

Marley en Tommy.

Kijken en denken als een hond

Marly en Tommy zochten samen met Annemarie praktijk-situaties op. Dat leverde Marly veel op: "Het klinkt gek, maar Annemarie liet me kijken en denken als een hond. Door haar andere blik snapte ik het gedrag van Tommy veel beter. Bovendien kreeg ik een spiegel voorgehouden over de invloed van mijn gedrag op hem. Samen zijn we op zoek gegaan naar manieren om ongewenst gedrag van Tommy te voorkomen. Het werd me duidelijk dat hier veel geduld voor nodig is en dat het probleem niet van vandaag op morgen opgelost zou zijn." Tussen de bezoeken van Annemarie door gingen Marly en Tommy zelf aan de slag. "Tommy is zo sterk dat ik hem niet kan tegenhouden als hij ergens op afgaat. Dat maakt het extra lastig voor mij. Daarom hebben we veel geoefend met manieren om hem af te leiden van situaties om hem heen. Zo heb ik altijd sterk ruikende voertjes bij me waarmee ik hem beloon als hij op mij let en netjes met mij meeloopt. Tijdens het loslopen gebruik ik een lange lijn die achter hem aansleept waardoor ik meer controle over hem houd. En we oefenen geregeld met het hierkomen door leuke spelletjes met hem te doen. Bijvoorbeeld een verstopspelletje met een fluitje, dat vindt hij geweldig. Zo vinden we langzamerhand uit wat het beste bij Tommy werkt."

Hij hoeft niet te spelen

Andere factoren die van invloed zijn op het gedrag van Tommy werden ook meegenomen. Marly: "Zo leerde ik veel over het belang van communiceren met andere hondeneigenaren. De uitleg van Annemarie dat een hond

TOMMY OP INSTAGRAM

Namens Tommy houdt Marly een Instagram-account bij. Inmiddels heeft Tommy veel volgers, veel van hen 'zijn' ook een Landseer. www.instagram.com/landseer_tommy/

echt niet met een andere hond hoeft te spelen, bracht me al veel rust. Veel hondeneigenaren vinden dit spelen leuk, maar de honden zelf niet altijd. In het geval van Tommy is het meestal beter van niet. Ik houd het tegenwoordig op een vriendelijke manier af. Ook kijk ik beter naar het gedrag, de houding en eventuele stresssignalen van de andere hond die ik tegenkom. Zijn de spieren verstijfd en beweegt de hond op een strakke manier in een rechte lijn? Is de hond gefixeerd op Tommy? Dan kan dat betekenen dat de andere hond gespannen is en is de kans op een conflict groter. Dat is goed om te weten als je andere honden tegenkomt. Al met al gaat het nu veel beter. Ik voel me zekerder als we samen op pad zijn. We zijn er nog niet, maar ik laat Tommy nu weer met plezier uit en dat was lange tijd niet het geval..."

Hondenfluisteraar

Er is mij eens verweten dat ik werkte met een 'hondenfluisteraar', sluit Marly het gesprek af. "Ik was daar zeer ontstemd over, temeer omdat de persoon die dat zei, zelf geen goede kijk op hondengedrag heeft. Ik maakte dus meteen duidelijk dat ik contact heb opgenomen met Annemarie omdat zij aangesloten is bij de NVGH; een brancheorganisatie voor hondengedragstherapeuten. Hoewel iedereen zich hondengedragstherapeut mag noemen, bood mij dat de garantie dat zij een gekwalificeerde deskundige is. Daar heb ik geen moment spijt van gehad. Sterker nog, ik raad iedere hondenbezitter aan eens een keer een hondengedragsdeskundige mee te laten kijken!" ■

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (NVGH) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op hbo-niveau) afgestudeerde leden. Kijk voor meer informatie op www.nvgh.nl

